

Glasilo Prekmurskih Slo-
vencov. Cena na leto 12
K., na mesec 1 K. Urednik
i izdajatelj Klekl Jožef vp.
pleb. Črenšovci Prekmurje

NOVINE

Rokopisi se ne vrnejo.
Oglasi (inzerati) se sprej-
mejo. Cena za eden kv-
adratni centimer 1-10 fil.
za enok, za večkrat
pôpust.

Marc. 25.

Začetek novoga življenja. Bū-
dita se obe naravi, (naturi). Stvo-
ritelova i stvarova. Stvoritel se
gene nad prevelikov nevolov člo-
večov — povrže svoj nestvorjeni
tron i stopi dol v svoj najlepši
stvorjeni tron — v utrobo neke
čiste devojke židovskega roda:
Marije.

Te den, gda se cela narava
būdi iz zimskoga sna, gda se seli
življenje na mesto smrti, pride v
tenjo smrti. Večno življenje, da
oživi mrtve dūše človeče.

Se čūdūjete, da prva sto-
pnja Boga, ki je sam dūh i tela
nema — se peloži v hižičke de-
vojke? Žensko iščejo njegove oči
na zemlji, pa še lepo žensko,
najlepšo devico. Je čūdno to
pred vami? Ne čūdūjete se. Glejte
v tom iskanji se potrdi i z ednim
tūdi obsodi vaše iskanje.

Žensko išče Bog — a gleda
pri tom iskanji njeno dūševno
lepoto, jakosti i vrline njenoga
srca. Bogastvo, — ne gene ga,
— čast visoka — ne vleče ga —
telovna lepota — ne vabiga —
samo znotrašnja moč te prečiste
hčeri Izraelske ga oblada, ki je
nepremagljiv, da prestopi nepre-
mostljivo dalečino med nebov i
zemljov: Bog postane človek,
deviški sin deviške matere.

Lepoto iskati je nasledū-
vanje božjega dela. Bog je sama
i neskončna lepota, vretina vsega
lepoga. Ki lepoto išče — po
njegovih stopnjah hodi. Ki nema
smisla do lepote, je pozabo da
je izišo iz rok najlepšega Boga.
Komi se mrzi lepota, taji njeno
vretino, Boga.

Iskati lepoto, je pot najti k
veri. A ta lepota je dūševna. Bog
je to iskao pri ženski i zavolo te
zavūpao svojega Sina na njo. To
ki išče najde Boga. Poskusite!

Iščite dūše čiste, ponizne, nese-
bične, išcite dūše, štere gorijo za
rešenje svojih bratov, siromakov,
zatiranih, blodnikov, išcite dūše,
štere trpeti ščejo, naj drugi, pri-
jattli i sovražniki ne bi trpeli — pa
najdete Boga. A išcite to lepoto
blizu — v lastnih prsah obrvim —
zatem pri drugih. Gda najdete to
lepoto ste najšli Boga. Bogotaj-
nik ne more lepe dūše meti, sla-
bovernik si podira, živovernik pa
zida i utrdjava lepoto v dūši.

Najlepše devojke den je
dnes, štera je s svojov lepotoy
genola neskončno bogatoga i
lepoga kralja, da je postao njeni
sin: Marija božja mati, Bog njeni
sin i ta skrivnost skūpno je rešila
mene, vas i celi svet.

Marija naj bo ideal za vsa-
koga moškoga i vsako žensko:
njeno dūšo iščimo v sebi i v drugih.

Sosvet.

Marca 17. se je vršila 3. seja
prekmurskoga sosveta. Glavna poteza
celoga spravišča je bila: tožbe izvira-
joče iz raznih nezadovoljnosti Milo,
tolažljivo je znao na vse te odgovorjati
i vsem vūpanje podigavati v lepše
čase dr. Verstovšek Karol, zastopnik
vlade, poverjenik za uk i bogočastje
pri deželnoj vladi v Ljubljani. Potek
spravišča je tē.

Otvoritev seje.

Zvūn uradnikov komisarijata so
obiskali sosvet kotriže toga puno-
številno, počastio ga je tūdi dr. Slavič,
profesor za Maribora, kapetan Sagadin,
i drugi gospodje pa glasilce večih
časopisov iz Ljubljane i Maribora.

Sejo je odpro dr. Verstovšek
Karol, zastopnik vlade. V svojem poz-
dravi omeni teškoče štere so povsod
i zato tūdi v Prekmurji. A obvūpati
— pravi — ne smemo. Celi svet je
v nevolji, mišše v najmenjšoj proti
drugim. Posledice vojske so tē nevole
pa pomali se bodo odstranile, samo
mejmo vūpanje iz vūpanjom nazna-
nimo, kaj nam trebe, vlada nam po
mogočnosti vse bo včiniła. Zato je on
sem poslan, naj v imeni vlade to
prekmurcom naznani.

Prva točka.

Dnevnoga reda je bila naznaniło
g. c. komisara od zadnje seje sosveta.
Naznani je sledeče: Uprava dela na
vse mogoče načine, a zavolo velikih
teškoč vsega nemoči doseči. Civilni
zakon je odpravljen i ljudstvo je stem
popolnoma zadovoljno. Šolstvo se
vredjuje, most prek Mūre se še ne
začeo graditi bo na Bistrici, pre Ver-
žeji i na Petanci a naednok vse tri
me mogoče vpostavili, zato na srđino
pride prvi v Dokležovje — Verzej. Že-
leznica zavoljo zgūbe Radgone de se
kak naznani na njegovo pozvanje g.
Pusch, poveljnik policije v Soboti —
obrvim od Sobotē do Lendave de-
lala. Sladkor dobimo, a dragi bo, da
ga dobimo iz inozemstva (drugih
držav), za petrol je pa dozđaj še nej
poskrbljeno. Prošnje zavoljo obleke i
ledra, da bi dobili, so vložene več-
krat, — a prišlo je nikaj nej, ravno-
tak nej dozđaj še prišlo dovoljesje da
bi kaj vūvozili. Prošnja kmečke zveze
na to gledoč je še ne poslana na
više mesto, zdaj je pa izvoz itak
znova prepovedan. — Knjige matice
dūhovniki vseh vereizpoved dobro
spelavajo, delo za delavce se je pro-
silo, kak i podpora za evangelizanske
pastire, štera v kratkom pride, zava-
rovanje (sekulacija) beteznikov se tūdi
osnavlja zdaj v Soboti, kam sta prišla
dva uradnika, da to blagajno (kaso)
za beteznike odpreta.

Druga točka.

G. nadzornik, Jurko, naznani kak
stoji šolstvo v Prekmurji. Šol je 93.
9 šol nema še niednoga vūčitelja, na
81. šolah je 122 učnih moči, 53 vū-
čitelov pa še menjka. Višji šolski svet
je skleno, da se pravice verskih šol
ne odzemejo, šolski stolci do vsi
pitani koga volijo za vūčitelja, to
imenūvanje je samo začasno, naj hit-
rej pride deca do včenja. Vūčitele
plača država — drugo vse moro dati
verske i politične občine. Slovenski
jezik se mora na vsakoj šoli včiti,
sme se tūdi tri včre na tjeden nemški
i vogrski, če to 15 starišov žele, a v
čisto madjarskih i nemških krajih se
pa vse bo včilo madjarski i nemški
polog slovenskoga jezika. Vsakoga
maternoga jezika pravica je spoznana
v slovenskih šolah se deca mora vse
slovenski včiti ka se je dozđaj vse
včila vogrski, samo ka je dovoljeno
tūdi madjarski i nemški se včiti. Gle-
doč na šolske njive bi želeli bilo, da

bi šolski stolci je učitelom pustili, ka bi z vekšim veseljom včili deco v šoli, zvüna nje pa odraševe v gospodarstvi.

Tretja točka.

Pitanje penez. Prošeno je bilo, kak naznanja g. civ. komisar, da bi se penez i ešče ednok štampilali ali markirali, a dozdaš se ne prišo odgovor.

Štrta točka.

Vlada zdaj ne dovoli izvoza, kak je prle ne, zato je osnovana, naznanja g. civ. komisar, novčevalnica, kak v Ljubljani, to je ljubljanska je raztegnola svoj delo krog tudi na Prekmurje i tu spoküpila dosta svinj živine pa plačala po 2 pa še po 4 K dragše, kak se plačuje prek v Sloveniji.

Odgovori.

Vogrin Štefan iz Bogojine protestira v imeni občine da bi njim župana orožniki devali. Ljudstvo naj se opita. Prošnja v ta namen vložena te ne bila rešena. Podpira protest g. Bašša, pleb. z Bogojine, g. Sever, župan z D. Lendave i jo odobrava celi sosvet. Civ. kom. odgovori, da prošnje se ne meo časa preglednoti.

Režonja M. župan iz Renkovec protestira i celi sosvet se zjedini sprotestom, zakaj se je dala kúpčija živine pa še belic Benki, ki ma sto plügov svoje zemlje, ravnoteliko še z arende je milijonar, gostilničar, kupinar nikdar ne bio, nam pa, ki smo od toga živeli, ki smo meli leta dugo — moja hiša že 80 let — dovoljenje za to trštvo, smo nej smeli tržiti. — Nekak zmes kriči: Jezerko njim vržejo pa včas i dobijo dovoljenje na trštvo. *Dr. Verstovšek:* Posvedočite z čini, kaj trdite!

Obal Fr. z Rankovec graja to kúpčijo i naglašuje, ka ravno tisti ki neso jugoslovanskoga mišljenja, so jo dobili, dobri Jugoslavani so pa zapostavljeni.

Sever B. z D. Lendave obsodi Benkovo trgovino, zahteva, naj se odpre en stalen trg v Slovenji, kam de prekmurje izvažalo svoje pridelke, naj se domačim kúpcom da dovoljenje tržiti, kak to vsi želejo, naj drugoč poslanec od finančne delegacije tudi pride na sejo, naj država prevzeme nežigosane peneze tudi, če dobi bogato Prekmurje, naj prevzeme tudi njegov dug, naj se elektrika iz Fala tudi sem pripela, naj se agrarna reforma vrši bolje vüjüdno, naj se dovoli sajenje tobaka, kak je madjarska vlada dovolila, še pošlje obleka za sirote v Prekmurje, se krčmarom odpüsti vinski davek od tistih 4 mesec, kda so njim boljševiki prepovedali vino točiti, naj se Prekmurje ne loči od Slovenije, nego ma samo nešterne posebne pravice, njemi nej trebe guvernera i naj se postavi v Lendavi gor edna kmetijska šola.

Gomboši Peter z Šalamenec i drugi, zahtevajo naj se dovoli nešterno puško držati doma proti tolvajom. — Nekak med gučom omeni i edno noč jih je 22 v našoj vési hodilo. — Prošnja podpira kapetan *Sagadin* — Sklene se, naj dobi civ. komisar za to dovoljenje, ka ne de trebelo za vsako puško pisati v Ljubljano i Belgrad.

Bašša Ivan, pleb. z Bogojine zahtev, naj šolski svet stopi v stiko z vikarijatom pri imenüvanji verških učitelov, ka se pravice verških šol ne okrajšajo. Gledeč na njive šolske omeni, ka so té većinom kantorske, to je učiteo je dobo za opravljanje bože službe, ar so cerkve i tak školniki prle bili kak šole i učitelje. Zahteva, naj se šolske drevesnice (faiskola) obdržijo i spopolnijo, ka de občina haske mela ž njih, naj je strokovnjaki pregledüjejo i vodijo.

Vojsk, potovalni učitelj omeni ka kmetijstvo, sadjereja itd. se te bo pozdignolo, kda se ednok dovrži agrarna reforma.

Štrekelj, uradnik za agrarno reformo pojasni, ka se agrarna reforma pomali i dobro mora zvršavati, da če se kaj prenagli i pokvari se vse pokvari i je več kvara kak haska. Zahteva, naj se hitro osnavljajo po občinah odbori za agrarno reformo. — *Gaber Sz.* župan z Male Polane, se zmes oglasi: grofovski šlüžbenci zadržavljajo delo g. Štrekljana.

Klekl Jožef, vp. pleb. odobrava izjavo g. Štrekljana, naj se pomali i pametno postopa z agrarnov reformov. Ljudstvo naime krivorazmi vnoge reči i si je po boljševiškom razlaga. Deliti si hoče vse, grofovsko, popovsko pa še kmečko zemljo. Ne odobrava odredbe, zakaj se je dao sekvester jedino slovenskomi veleposesniki v Prekmurji, g. Pitzi, komi celo Prekmurje ma zahvaliti ves svoj gospodarski razvoj i od koga boljšega gospodarara ne mogoče najti. *G. Štrekelj* odgovori, da več ne sekvestrov, samo nadzorniki (pazitelje) so na veleposestvah takše pa majo tudi prek na kranjskom slovenski veleposesniki. *Govornik* nadale za proti postavno spozna, da bi se tistim njive odjemale, ki so je pognojili, posejali, posebno ar so je tudi še potrebni. Pripetilo se je naime, da so takim odozeli njive, ki so meli pogodbe, štere bi zdaj v jesen potekle i želi do drugi tisto, kaj so oni posejali. Ito se te godi gda se vngim bogatejšim ne dotekne njiva z arende vzeta. *Župan* iz Strehovec odgovorja: siromakom se ob prvim mora dati. *Govornik* Prav je tak, a kaj vi kúpíte je vaše i vam vsaka sodnija prisodi. Siromakom se mora predvsem pomagati a postava pravice se nesme preslapati: *Govornik* nadalje zahteva, naj

sobočka gimnazija ostane kak je humanistična, to je, ka iz nje se lahko prestopi v višje šole za duhovnike, zdravnike, lekarnare (apotekare). Če bi postala, kak nešteri nameravajo, realna, bi se ne mogla naša deca navčiti za vrše imenüvane stane. Vsi protestirajo proti realnoj gimnaziji. *Govornik* ne privoli v to, da bi mi samo v Ljubljano i Maribor pošiljali naše blago za blago, tam bi se dobro najeli mi bi pa daleostali bos pa nagi. Zahteva, naj se odpreje meje i blago za blago da, da če se ravno ne odprejo, ide vö še več, pride pa notri slab penez, šteri kvare našo valuto. Zahteva, naj se siromakom dovoli par kil nesti prek meje i za to si kúpiti najpotrebnejše reči. Prosi g. uradnike, naj milo postopajo z ljudstvom, ka se stara grobianstva ne ponovijo on toti ne ve gotovih podatkov od nikoga, a vendar tožbe se čüjejo pa list Jugoslavija je tudi omeni. Protestira, da bi se kom njegova hiša ali drugo imanje zaplenilo, zato ka neje Jugoslovan, poleg mednarodnoga prava vsaki v vsakoj državi sme meti imanje. Obsodi namen, ka bi prišo v Prekmurje guverner, šteri bi samo ter, plačo ljudstva povekšavao, naj bodo delavni uradniki tu i naj bodo iz Prekmurcov vsi, ki so li sposobni. *Luthar Adam*, ev. pastir i drugi v guč segnejo: že jih tak preveč mamó, inda jih menje bilo. *Govornik*: zato jih več, ka zdaj nej notariušov, teh posle opravljajo oni. Končno je *govornik* glas zdigno za hrome vojake i sirote vojaške zakaj ne dobijo podpore pa proso naj najbolje potrebnim občina da tečas, dokeč nej z interesom država ne povrne, ka se za par tjednov zgodi. *Župan* iz Strehovec i drugi so proti predlogi. *Dr. Verstovšek* naznani, naj vsaka občina hrani, — to nej je dužnost, — svoje sirote, hromi vojaki pa v kratkom dobijo vsi podpora.

Končno zahteva naj se ponarejene jez. za prave spoznajo, ljudstvo kvarno biti ne sme, stržilo je državnoj novčevalnici svojo marho pa nešteri krive peneze dobili v Soboti od jugoslovanske banke, nešteri učitelj celo svojo plačo od teh, pa te penez nešče nazaj vzeti. Krivci naj se poiščejo, ka so banke ponarejene davali. *Sever*: majo vrednost, z té naj se plača kvarnim. *Dr. Verstovšek*: tožiti trebe i sodnija prisodi, da banka mora božen penez nazaj vzeti. *Kapetan Sagadin*: preiskava se je pri večih vršila i se še vrši pa akti so že pri sodniji.

Luthar Adam, ev. pastir z Püconec omeni sledeče zroke vsikdar se povekšavajoče nezadovoljnosti v Prekmurji: 1) ka so vnoği izgnani vö iz Prekmurja ki bi lahko tu bili, posebno učitelje, stari izgnani, novih pa za-

dosta nej; 2) penez nega, ljudstvo niti teliko nema, da bi si najpotrebnejše reči moglo kupiti, zadruža ma 60 milijon dohodkov v kratkom časi, ljudstvo pa odati nikaj ne more pa 3) če ravno kaj odá, to je fal, kupiti pa mora vse drago; 4) šole so razlite, razbilo jih je vojaštvo, to pa popravljati nešče. — Sklene se, naj kvar pošolah država da popraviti. — Dr. Verstovšek: Jugoslovani nikoga nesmo osmrtili, kak so to Madjari i drugi proti nam učinili i nišče nam ne more voči vrči, ka smo nej mlo postopali proti vsakomi, z učitelmi mamó potrpljenje i smo je pozvali, naj se glasio na službo, če neso se šteli, mi nesmo krivi. I vi sami domači ste učitele odslovili, šterih ne ste šteli meti. (V zimi je bila tista seja i so kotrige sosveta ali ne dobilo pravočasno poziva, ali ne mogle priti na seja, na šteroj so učitelje domači ne bili sprijeti. To se je prenašlo i bi mogla biti revizija. Op. Ur.)

Sklep.

Dr. Verstovšek sklene zborovanje. Zahvali se kotrigam za potrpljivost i sodelovanje v blaženost države i posebno Prekmurja. Zatem pohvali naše šolare štere je obiskao v Soboti na meščanski šoli i na gimnaziji, prosi uradnike, naj bodo potrpljivi z ljudstvom, ljudstvo pa naj ne zameri vse, da je uradnik tudi človek i če 100, 150 ljudi na den terja od njega delo, ne čuda, če se včasih kaj razčemerí. Obeča, ka naše prošnje i zahteve predloži višokoj vladi i vse mogoče učini, da se posluhnejo. Prosi, naj potrpiamo, vse dobro bo, celi svet je zburkan, zato ka ljudstva veliki del nešče delati.

Civ. komisar se zahvali vladnomi zastopniki za trüd, celi sosvet pa navdušeno da vdanostno izjavo do visoke vlade i z glasnimi „živio“ klenci z naj popolnejšim vüpanjom razide, ka se razmere dobro bodo vredile v Prekmurji.

Dolnja Lendava.

Na ljübi slovensko-madjarski poziv župana g. Sever Božidara se je v D. Lendavi 1085 K podpore nabralo na „Novine“. Gđa bi se za to požrtvovalnost iz dna srca zahvalo tak gorečemi začetniki pobiranja kak vrlim darovnikom, si štem v dužnost, dvoje omeniti. 1) Dobrovoljne dare vaše sem obrno za naše siromaške i pomoči jako potrebne prekmürske dijake, naj morejo svoje včenje dokončati; 2) Novine bodo v tistom pomirljivom dühi kak dozdej iskale sporazum doseči med vsemi narodnostmi i verskimi ločinami v Prekmurji na najstarejšim i vsikdar varnom temelji, na podlagi krščanske ljübezní, štera vse ljudi obsega i objemlje brez razlike

vere i národe, brez pogleda na prijateljstvo ali sovraštvó. V toj ljübezní vsi naši.

Sever Božidar, polgármester ur-nak szlovén-magyar nyelvü kedves felhívására 1085 K sajtósegély gyűlt össze a Novine címü lapra D. Lendava-Alsólendva városában. Amidön ezen áldozatkészségért szívem mélyéből moudanék köszönetet úgy a gyűjtés buzgó kezdeményezőjének mint a jóakaró adakozóknak, kötelességemnek ismerem, hogy két dologra rámutassak. 1) Kedves adományait szegény és segélyre igen rászoruló muráninnyi tanulóink fejségélyezésére fordítottam, hogy tanulmányait befejezhessék; 2) A Novine czental is abban az engesztelékeny szellemben, mint eddig fog keresni me egyezést létrehozni Muráninnyi a nemzetiségek és felekezetek között és pedig a legregibb és mindig biztos alapon, azon keresztény szeretett alapján, mely minden emberre kiterjeszkedik és minden embert átölel, nem tekintve hitet és nemzetiséget, nem nézve barátot és ellenséget. E szeretetben mindenki a mienk. Crensovci, 1920. marc. 19.

Klekl Jožef

vp. pleb. uradnik nyug. pléb. Novino
Novin; szerkesztője

Zveza prekmürskih dijakov.

Na podporo naših siromaških dijakov so darüvali: Ivan Šašelj, župnik, Adlešiče 18 K, Levasič Verona z D. Lendave 20 K, Šimec Jürj, Sr. Bistrica 50 K, iz D. Lendave v koronah: Sever Božidar, župan 100, Gril Dragotin, nadporočnik 20, Novak Franc, posestnik 8, Eppinger Samuel, tovarner 28, Ivanič Jürj, posestnik 8, Dolgos Mihael, trgovec 8, Paller Eugen, posestnik 8, Erményi Ivan, medicár 8, Mayer Edmund, vörar (urar) 8, Schwarz Mavro tovarnar 10, Szántó Riza, zasebnica 8, Neubauer Ana, zasebnica 8, Horvat Karol, živinozdravnik 8, Sándor Béla, bančni uradnik 8, Schwarz Arnold paromlinar 28, Arnstein Beno, trgovec 12, Halász Franc, gostilničár 16, Bader Herman trgovec 8, Fleischman Henrik, posestnik 8, Büchler Adolf, posestnik 20, Engel Ludovik, knjigovodja 18, Révész Ludovik, krojač (szabó) 7, Freyer Leopold, trgovec 8, Levasič Viktor, gostilničár

12, Flisar Števan, natakár 8, Beck Oskar, brivec 9, Tivadar Franc, trgovec 8, Elefant David, klepar 10, Fuss Nandor, lekarnar, 8, Weisz Leopold, trgovec 8, Kokot Ivan, trgovec 8, Bienenfeld Adolf, tovarniški delavec 3, Markovič Henrik trgovec 3, Pollák Jožef, trgovec 38, Fuchs Koloman brivec 10, Stern Henrik posestnik 5, Pollak Emil ravnetelj posojilnice 28, dr. Józsa Fábian, zdravnik 10 kron. (Nadaljavanje.)

Dom i svet.

Jugoslavija. Narodno predstavništvo je od 17— do 24. marca nej melo sej. Dela se za koncertrijski kabinet, to je, ka bi tüdi drüge stranke prišle na vlado. Posebni odsek razpravlja volilni red, to je kak mo poslanec volili. — Da je predosta uradnikov, plač pa ne za nje, se njihovo število bo zmenjšalo. — Pokojnine (penzije) bodo znašale od 1. aprila naprej 200 dinarov mesečno. Ustanovila se je 21. marca po celoj Jugoslaviji „Jugoslovanska Matica.“ V Prekmurji je v D. Lendavi i Soboti ustanovljena. Namen društva je podpirati tiste Slovence, pač Jugoslovane, ki prek mej Jugoslavije živejo, naj se gospodarski kulturno (včenje) pozdignejo. Redne kotrige plačajo na mesec eden dinar. — Regent se je zdrav poyrno z Kruševca v Belgrad. Amerikanski poslanik v Belgradi je postal Henry Bronow, naš v Rimi pri sv. stolici pa dr. Lujo Bakotič.

Nemčija. Revolucija je pobita. Baron Lüttwitz je zvršo samomor (sterelo se). Stara vlada je znova v Berlini. Namen revolucije je bio vpostaviti casarstvo. Boljševiki so neobtrüdno lovili v kolnih vodah revolucije i so se šteje vlade polastiti a ne se njim tüdi posrečilo. Na stotina je mrtvih i ranjenih.

Poljska. Železničarska stavka (štrajk) se je začela po celoj Poljskoj.

Albanija. Albanci so se v večih mesti uprli Italijanom, kak pri Foni i v Luriji.

Madjarsko. Vlada je dala pred parlament postaviti pravdo, poleg štere bo Vogrsko znova kraljestvo. Vlada se bo odsemah tudi imenovala kraljevska vlada. Izišo je poziv na naročitev vojaškoga lista »Move« (Oni se.) šteroga namen je v narodnom duhi obdržati vojaštvo tak doma kak v zasedenom ozemlju. Župani Prekmurja so tudi dobili po pošti te poziv.

Glasi.

Visoki obisk. Obiskao je naše lepo Prekmurje, i poverjenik za uk i bogočastje, g. dr. Verstovšek Karol. Mudio se je v Soboti, Beltincih, Črensovcih. Obiskao je tudi v spremstvu dr. Slaviča, prof. bogoslovja z Maribora, civ. komisara, dr. Berbuča, Bračka, ravnatelja sobočke gimnazije i urednika Novin, šolske sestre v Žižkih.

Na znanje delavcom. Podpisani parlerje naznamo delavcom, naj ne hodijo na Madjarsko na delo tam ne dobijo zrnja. Naj se pogodijo z nami na delo v Jugoslaviji, kje dobijo zrnje i jugoslovanske peneze. Potrebujemo jezeroste delavcov. *Rajner Anton z Sobote, Šiftar Ferenc z Gornje Polane, Žibrik Štefan, z Bradanovec.*

Ki majo čiste peneze, naj se popaščijo z njimi prek meje. Na Madjarskom je te dni bodo štemplani i 50% odračunali. To je od 100 koron se 50 koron odračuna. Tih 50% ostane na vojno posojilo. Naša oblast gotovo ne bo prehoda branila, ki ga v te namen bo proso. Ne verno pa, če madjarska ne bo protistala. Bodobro pozvediti prlé. Čisti penezi se lahko v kaso denejo tam prek ali se dajo na akcije nove krščanske banke, štera se zdaj ustanavlja v Budapešti a vse vsaki na lastno odgovornost naj dela kak šče.

Postne predge za vojaku v Soboti je meo o. Tomc jeznit iz Ljubljane. Pri toj priliki je bio gost sobočkoga esp.-pleb. i vikara g. Slepec Ivana.

Dar sv. Očé. Sv. Oča so poslali v Beč na nuncijaturo teliko olja za dar, ka bo zadosta za vse cerkve nekdašnje Austro-Vogrške. Te olj je za kršt, beležnike i firmo.

Izmenjava blaga z Madjarskov. Naša i madjarska vlada sta se dogovorile da si bodeta blago izmenjavale. Vupamo se ka, g. civ. komisar za Prekmurje tudi sprosi to, kaj vsi Prekmurci tak dugo za zahtevamo.

Iz srca se zahvalim. Vsem dragim svojim častilcom, ki so me na god s svojimi srčnimi pozdravi obsipali. *Urednik.*

Grad. Lani so naš vrel i g. pleb. ustanovili v našoj cerkvi lepi pevski zbor, a sovražniki Materecerkve so ga razbili. Zdaj je znova vpostavljen i vsem farnikom na radost se milo razlegajo po njem naše lepe slovenske pesmi v cerkvi. Toga zbora več nikša sila ne razžene. P.

Cena penez. En dolar košta zdaj 180 K. 100 nemško-austrijskih kron se vzeme za 68 naših jugoslovanskih.

Za siromake v D. Lendavo, v goré so plačali Novine g.: Sever Božidar, župan z D. Lendave zopet za dva siromaka, Rác Ludovik, kavarnar pa za ednoga. Devét jih je zdaj že dalo siromakov y roke lepi prekmurški list. Desetoga čakamo.

Vkradnoli so v Črensovcih na farofi korčič pšenice. Tolvajija se je odkrila.

Petanci. Vozila sem se na Goričko. Prosimo vozni listek v Soboti. Da mi ga uradnik plačam z dipari Kronskimi. Penezi mi idejo nazaj, i čeravno ma več menjših dinarskih bankovcov uradnik i čeravno je prosim, ne dá mi je, nego slabo žigosane krone. Gda protestiram, mi odgovori: Kaj mam to dam i mogla sem vzeti, da je voznja bila silna. V Šalovcih sam štela za te dobljene krone vozni listek kupiti, a načelnik postaje mi odgovori: odpustite, ne smem jih sprijeti. — Ide tak tudi?

Čentiba. Zadnja nedela 22. t. m. je bio pri nas shod Slovincov iz Čentibe, Doline, Pince pa Treh mlinov. Prišlo je nad 300 ludi. Govorili so g. nam civ. kom. dr. Kočar in lendavski župan g. Božidar Sever od gospodarskih in drugih ljudskih zadevah.

Pošta.

Varga Fr. Kūpsinci. Odposlao sem Vam Marijiniva Lista. Ste jihva dobili?

Ivanič Janoš. Nuskova. Vaš Marijin List je pri vašem g. kaplani. Jelenška, jürjenska fara pri njih najde svoje M. Liste.

Civilni komisar za Prekmurje v Murškoj Soboti dneva 14. III. 1920. Štev. 2413/20.

Razglas.

Zazavajoč se na svoj razglas od 25. januara 1920 št. 779. gledoč narūpitve ino izvoza živine z Prekmurja, dam na znanje, da je prevzela Gornjaradgonska gospodarska zadruga oziroma njene podružnice v Soboti, v dolnoj Lendavi, na Cankovi i v Beltincih nakupivanje belic, kūr (perotine) i drugih deželnih pridelkov po celom Prekmurji.

Imenuvana zadruga bo nastavila posebne kūpce domačine iz Prekmurja, šteri so tudi že prle tržili s temi pridelki i šteri bodo hodili od vesi do vesi v Prekmurji. Vsaki kūpec se bode izkazal z bosebno pravico s fotografijov izdanov od toga urada. Druge persone nemajo pravice nakupivati teh pridelkov v v imeni imenuvane gospodarske zadruge.

Plačuvale se bodo koliko mogoče visiko i dnevne cene, štere se pa ne mora naprej določiti, ar se iste zmetrom preminjavajo.

Povdarja se izrečno, da nišče nejdužen odati svojega blaga imenuvanej zadruzi, če se njemi ne zdijo cene primerne. Vsakomi na prostodano, da oda svoje blago v obmeji obstoječih predpisov tudi drugim kūpcem.

M. Soboti, dneva 14. marc. 1920.

Civilni komisar za Prekmurje:
Berbuč s. r

Najnovjše.

Na udanostni pozdrav šteroga je poslal prekmurški sosvet na Njega Visočanstvo prestolonaslednika — regenta Aleksandra je prišel naslednji odgovor:

Beograd, dne 20. marc. 1920.

Berbuč civ. komisar
v Murški Soboti.

Iz vsega srca se zahvaljujem za pozdrav šteroga so mi poslali zastopniki Prekmurja

Aleksander.